

Oponentský posudek-Hronková

Oponentský posudek na rigorózní práci

Mgr Ivy Hromkové

Navracení protiprávní státní podpory z pohledu komunitárního práva

Rigorožantka si zvolila téma dosud málo frekventované, ačkoliv veřejné podpory byly v ČR v předvstupním období předmětem národní právní úpravy a v prováděcích pravidlech č. 1/98 k čl. 64 Evropské dohody převzala Česká republika závazek aplikovat nejen příslušná pravidla SES včetně soft law, ale i odpovídající judikaturu ESD. Přestože národní právní předpis v podstatě kopíroval úpravu komunitární, nebyla veřejným podporám věnována ze strany zejména poskytovatelům ale i příjemců taková pozornost, jako si tato problematika vyžaduje. Tím záslušnější je zvolené téma práce, které pojednává o jedné z nejsložitějších otázek spojených s nezákonnými podporami.

Způsob zpracování odpovídá zvolenému tématu i cíli, který si rigorožantka položila, totiž prozkoumat jednak podmínky protiprávnosti podpor, které zakládají povinnost poskytnutou podporu vrátit, jednak kriteria pro rozhodnutí o vrácení podpory z hlediska povinnosti členského státu i povinnosti neoprávněně zvýhodněného subjektu.

Po formální stránce práce splňuje předpoklady kladené na rigorózní práci. Je dobře a logicky strukturovaná. Je rozdělena na čtyři části, z nichž první dvě (pojem veřejné podpory všeobecně a protiprávní podpory zvláště, a řízení ohledně protiprávní podpory) jsou odrazovým můstkem pro třetí i čtvrtou část, v nichž spočívá těžiště práce. V ní se rigorožantka zabývá vrácením podpory. Vychází přitom z vývoje tohoto právního institutu, v jehož průběhu krystalizovala postupně jednak stanoviska Komise, jednak i kriteria obrany členských států proti uložené povinnosti vymoci poskytnutou podporu od beneficianta zpět a obnovit tak žádoucí stav nenarušení obchodu a soutěže mezi členskými státy. Závěr práce je shrnutím získaných poznatků a velmi skromně formulovaným, nicméně svým dosahem zejména pro nové členské státy naléhavým upozorněním na možná nezbytné korekce jejich stanovisek k podpoře investic.

Práce vyhovuje standardům rigorózní práce i z hlediska metod. Je použita metoda historická, analyticko syntetická, systematická i teleologická.

Pokud jde o použité prameny, je práce postavena především na využití německé literatury, která se snad nejdůkladněji zabývá teoreticko-právními otázkami veřejných podpor. Citace v textu jsou řádně provedeny. Práce obsahuje stěžejní rozhodnutí Komise a ESD k dané problematice. Není to však z hlediska analýzy judikatury vůbec práce popisná – rigorožantka čerpá z jednotlivých rozsudků i aspekty rozhodovacích principů, zejména správního uvážení, zásady dobré víry a legitimního očekávání, a konfrontuje jejich promítnutí nejen v samotných rozsudcích, ale zejména z pohledu jejich legislativního ztvárnění v dnes platném nařízení č. 659/99 ES.

K práci samotné nemám zásadní připomínky. Diskutovány by mohly být tyto otázky:

Str. 8 - že stačí možnost narušení obchodu mezi členskými státy, takže samo narušení není nutné prokazovat. To může vést ke značně subjektivnímu hodnocení, pokud podpora překračuje hranici de minimis. Lze konfrontovat subjektivní názor na možnost s objektivními kritérii pro nezákonnost veřejné podpory?

Str. 52 - rigorozantka se zdá přiklánět k názoru, že „neznalost zákona neomlouvá“, a to nejen ve vztahu ke státu, ale i ve vztahu k beneficiantovi. Jde o princip dobré víry a o otázku, komu svědčí. Nedalo by se v tomto případě uvažovat o promítnutí „dvojí kompetence“ v tom smyslu, že stát se na dobrou víru odvolávat nemůže, kdežto z hlediska příjemce podpory by se mohla dobrá víra uplatnit v jeho oprávnění domáhat se podle národní úpravy náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím státu?

Závěr:

Položené otázky nikterak nezpochybňují hodnotu rigorózní práce, kterou pokládám za velmi dobrou. Rigorozantka v ní osvědčila dobrou znalost zkoumané problematiky a schopnost samostatné tvůrčí práce. Vzhledem k tomu, že práce splňuje požadavky kladené Rigorosním řádem PFUK na rigorózní práce, **doporučuji práci k přijetí ke státní rigorózní zkoušce.**

V Praze, dne 16. dubna 2007

JUDr. Jindřiška Munková

